

PROFIBUS - zalecenia odnośnie montażu i okablowania instalacji sieciowych

Profibus PNO Polska

Część 1 - kable miedziane w sieci PROFIBUS

Informacje ogólne o kablach dla sieci Profibus

Bardzo często spotykamy się z problematyką poprawnego montażu kabli sieciowych oraz braku informacji odnośnie zaleceń montażowych i układania kabli sieciowych w szafach, na obiekcie czy przy wyjściu na zewnątrz obiektu. Stosowanie się do odpowiednich zaleceń znacząco wpłynie na jakość transmisji i zminimalizuje ilość błędów w sieci oraz na przyspieszenie procesu uruchomienia całej instalacji.

Kable sieciowe posiadają znacząco różne parametry techniczne od kabli sygnałowych cyfrowych, czy analogowych na obiekcie choć pewne zalecenia montażowe oraz technika układania i prowadzenia kabli jest podobna. Należy brać pod uwagę w przypadku kabli sieciowych w szczególności ich parametry techniczne, sposób montażu oraz należy zachowywać zalecenia odnośnie prowadzenia kabli sieciowych wraz z innymi kablami sygnałowymi oraz siłowymi. Związane jest to z dość dużą prędkością transmisji oraz znacznymi odległościami transmisji oraz typem sygnału stosowanego w sieci Profibus – RS485.

Kable sieciowe, a w szczególności kable dla sieci Profibus muszą spełniać pewne wymagania co do jakości kabla, prędkości i odległości, a mianowicie:

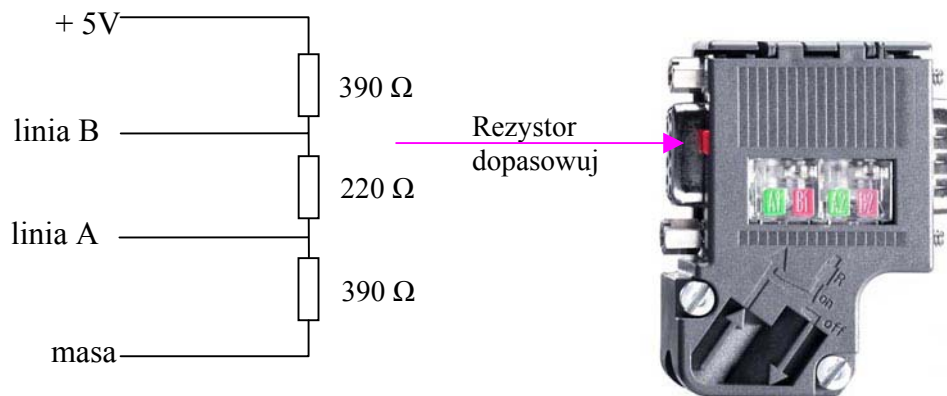
Prędkość transmisji maksymalna [m]	[KBit/s] odległość
9.6; 19.2; 45.45; 93.75	1200
187.5	1000
500	400
1500	200
3000; 6000; 12000	100

Wartości te odnoszą się dla kabla typu A z parametrami:

Impedancja	135 to 165 Ω
Pojemność	≤ 30 pf/m
Rezystancja	≤ 110 Ω /km
Średnica drutu	> 0.64 mm
Przekrój rdzenia	> 0.34 mm ²

Tabela: Prędkość transmisji i odległość dla kabla typu A

Ponadto aby zapewnić poprawną transmisję danych konieczne jest dopasowanie sieci PROFIBUS w celu uniknięcia zakłóceń, stosując rezystory zamykające magistralę. Dla sieci PROFIBUS RS 485 (kable miedziane) dopasowanie linii stanowią trzy rezystory, jak podano na rysunku poniżej.

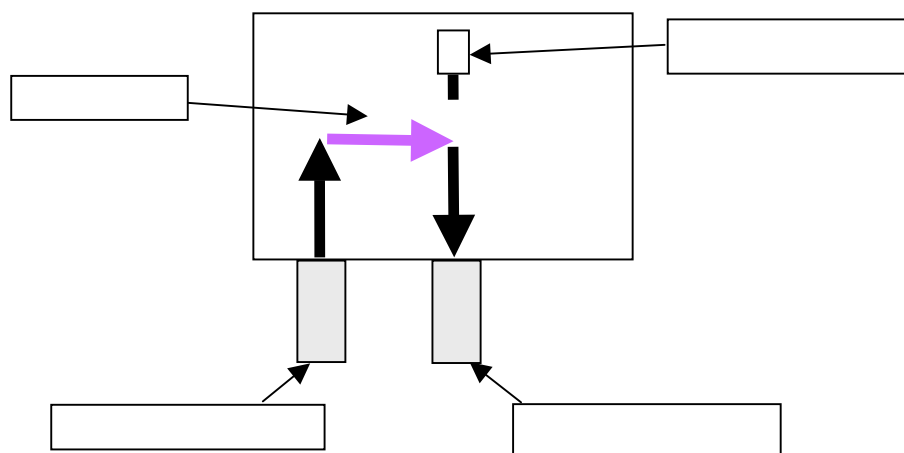

Rys.: Dopasowanie linii w sieci PROFIBUS RS 485

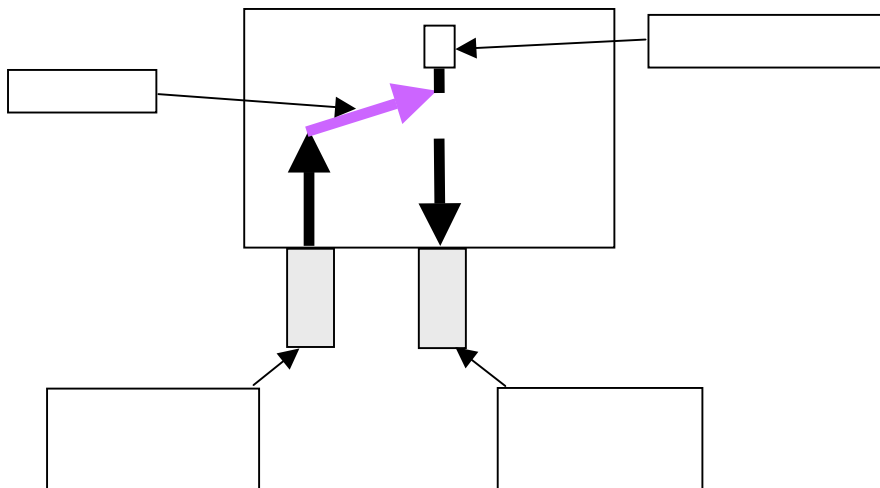
Dopasowanie linii może być dostępne w różnej formie.

- jako terminator wbudowany we wtyczce (patrz rysunek)
- jako układ terminujący wbudowany w samym urządzeniu PROFIBUS

Rezystor zamykający linię (terminator), który wbudowano w stacjach PROFIBUS lub we wtyczkach PROFIBUS bardzo często można załączać (ON) lub wyłączać (OFF). Może to spowodować, że w segmencie sieci PROFIBUS będzie załączonych zbyt dużo rezystorów terminujących. Należy pamiętać o tym aby segment PROFIBUS był rezystory terminujące załączone były tylko na końcach segmentu i nigdzie więcej. Każdy dodatkowy rezystor segmentu może prowadzić do zakłóceń sygnału PROFIBUS i do złej pracy sieci. We wtyczkach 9-pin Sub-D przełącznik posiada dodatkowo drugą funkcję izolacji “wychodzącego” kabla ze wtyczki. Należy użyć wejścia dla kabla “wchodzącego” – strzałka na wtyczce do środka - na końcu segmentu PROFIBUS. W takim wypadku tylko jeden kabel PROFIBUS jest podłączony, a rezystor terminujący jest załączony (ON). Jeżeli użyto niewłaściwe wejście we wtyczce wtedy stacja PROFIBUS i dopasowanie linii nie będą podpięte właściwie do segmentu. Większość wtyczek ma wyraźnie oznaczenie dla wejść kabli wchodzących i wychodzących za pomocą odpowiednich strzałek (patrz rysunek).

Rys.: Terminator linii ON / kable wchodzące i wychodzące nie są połączone

Rys.: Terminator linii OFF / kable wchodzące i wychodzące są połączone

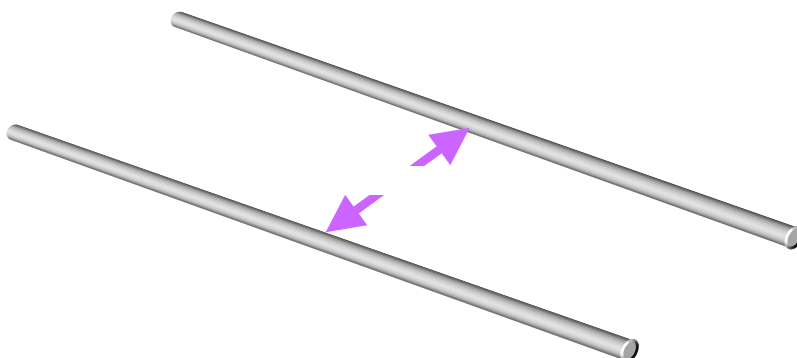
Generalnie kable stosowane na instalacji lub w zakładach stosowane są do obciążeń o stosunkowo dużych prądach oraz napięciach. Ułożenie kabli sieci PROFIBUS równoległe do takich instalacji może spowodować zakłócenia i wynikające z tego problemy w transmisji. Zakłócenia można ograniczyć poprzez ekranowanie i odseparowanie kabli sieciowych PROFIBUS od źródła zakłóceń oraz poprzez zmniejszenie długości równoległego prowadzenia kabli.

Odległość pomiędzy kablami

Minimalna odległość pomiędzy kablami określa zgodnie z normą EN 50174-2 jest to odstęp, jaki musi być zachowany pomiędzy kablem sieci PROFIBUS (ekranowany kabel), a innymi kablami.

Zasadniczo im większa odległość pomiędzy kablami lub gdy korytka nie są układane równoległe do siebie, wtedy ryzyko wzajemnej interferencji jest najmniejsze.

Rys.: Odległość pomiędzy kablami

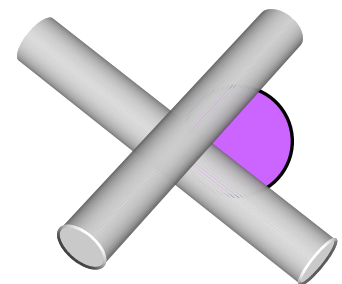
Tabela: Minimalna odległość pomiędzy kablami (wg EN 50174)

Kable PROFIBUS i kable dla...	Odległość		
	Bez separatora oraz bez izolacji niemetalowej	Separator wykonany z aluminium	Separator wykonany ze stali
Kable sygnałowe			
<ul style="list-style-type: none"> • Kable sieciowe podobnie jak sieć PROFIBUS. • Cyfrowe sygnały danych dla PC, programatorów, drukarek, itp. • Ekranowane sygnały wejść i wyjść analogowych 	0 mm	0 mm	0 mm
Kabel zasilający			
• Nie ekranowany	200 mm	100 mm	50 mm
• Ekranowany	0 mm	0 mm	0 mm

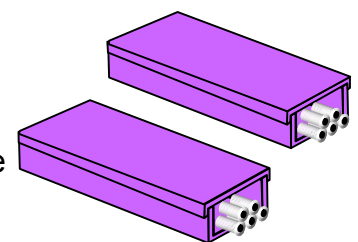
Układanie kabli wewnątrz szafy sterowniczej

- Minimalna odległość pomiędzy kablami powinna być zbliżona do kabli prowadzonych w szafie sterowniczej. Tabela powyżej podaje minimalne odległości pomiędzy kablami wg normy EN 50174.

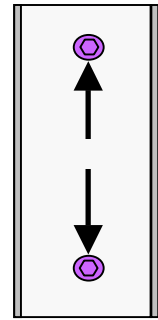
- Jeżeli kable muszą się przecinać wtedy należy dokonywać tego możliwie pod kątem prostym.

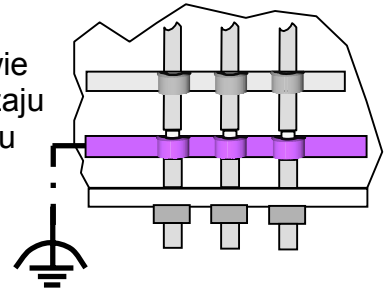
- Jeżeli odległość jest niewystarczająca do uzyskania wymaganego odstępu dla poszczególnych kategorii, wtedy kabel musi być prowadzony w oddzielnym, metalowym korytku. W każdym korytku mogą znajdować się tylko kable tej samej kategorii. Korytka te można następnie prowadzić jedno obok drugiego.

- Korytka metalowe należy przykręcić do ramy lub obudowy szafy, co około 50 cm. Należy upewnić się, aby obszar najlepszego przewodzenia tworzył połączenie pomiędzy szafą, a korytkiem. Jeżeli szafa jest pomalowana lub powlekana wtedy należy usunąć farbę lub powłokę.

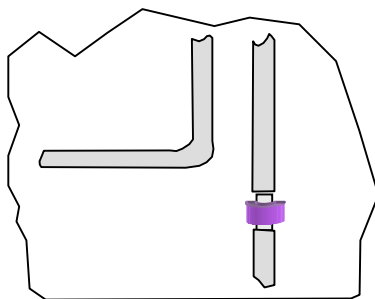

- Należy uziemić ekrany wszystkich kabli w miejscu wchodzenia do szafy. Ekran należy połączyć do uziemienia szafy na możliwie największej powierzchni. Dostępne są w tym celu różnego rodzaju objemki montażowe. Aby zapobiec mechanicznemu zniszczeniu kabla, należy przymocować kabel również nad i pod objemką uziemienia.

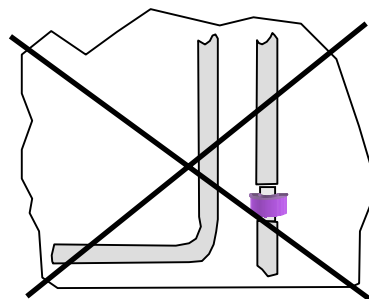

- Należy stosować gwintowane dławiki przy przepustach kablowych

- Należy unikać prowadzenia kabli poza szafą, które będą równoległe do kabli sieci PROFIBUS przed miejscem uziemienia ekranu. Dotyczy to również kabli tej samej kategorii!

Dobrze

Źle

Układanie kabli poza budynkiem

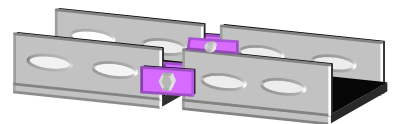
Zaleca się stosowanie światłowodów dla sieci PROFIBUS stosowanej poza budynkami, z powodu odporności na zakłócenia elektromagnetyczne. Dodatkowo światłowody zapewniają separację elektryczną, co powoduje, że nie trzeba wyrównywać potencjałów.

Poza budynkami należy stosować tylko sprawdzone i certyfikowane kable. Szczególnie dotyczy to prowadzenia kabli w ziemi.

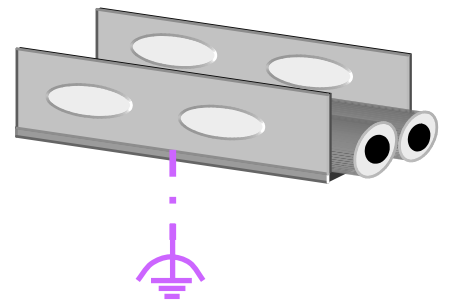
Aby uniknąć zakłóceń w sieci PROFIBUS przy prowadzeniu kabli poza budynkami, należy stosować te same zasady, które obowiązują przy prowadzeniu kabli wewnątrz budynków. Dodatkowo jednak zaleca się:

- Układanie kabli w korytkach o dobrej przewodności elektrycznej. Przerwy połączeniowe powinny być możliwie małe.

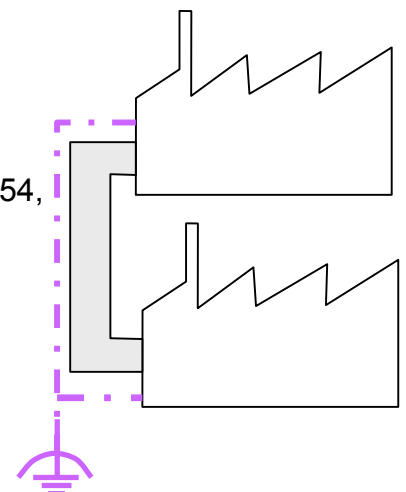
- Połączenie wzajemne korytek powinno być wykonane na możliwie największej powierzchni, z dobrym przewodzeniem. Należy zapewnić, aby połączenie było wykonane z tego samego materiału, co korytko (nie należy mieszać materiałów).

- Należy uziemić korytka.

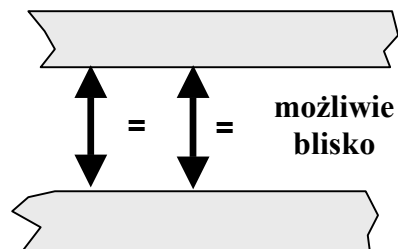

- Należy zapewnić odpowiedni układ wyrównania potencjałów pomiędzy budynkiem, a obiektem oddalonym, niezależnie od kabla PROFIBUS. Wg normy IEC 60364-5-54, wymagane są następujące przekroje:

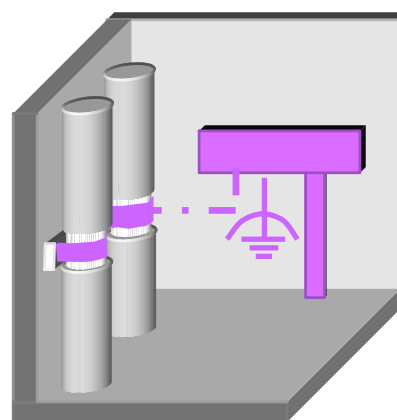
- miedź 6 mm²
- aluminium 16 mm²
- stal 50 mm²

- Kable sieci PROFIBUS należy prowadzić równoległe i możliwie blisko do kabla wyrównującego potencjały.

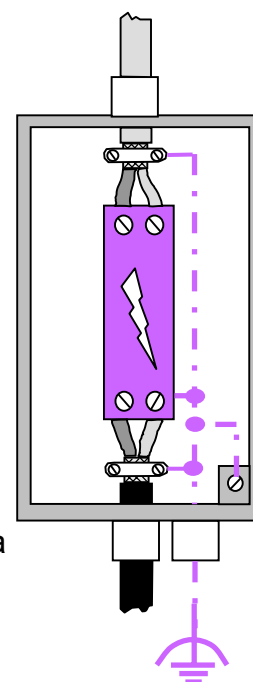
- Ekran kabli PROFIBUS należy połączyć z uziemieniem budynku możliwie blisko wpustu do budynku

- Należy zastosować specjalną metalową skrzynkę zaciskową pomiędzy kablem zewnętrznym, a wewnętrznym (przejście bezpośrednio pomiędzy sieciowym kablem do zastosowań na zewnątrz, a kablem standardowym).

- Należy uziemić specjalną metalową skrzynkę zaciskową.

- Należy zapewnić dla kabli PROFIBUS prowadzonych na zewnątrz budynku układ zabezpieczeń odgromowych oraz przepięciowych. Projekt i realizację układu odgromowego i przepięciowego powinna wykonać firma specjalistyczna

Należy zastosować zabezpieczenie przepięciowe pomiędzy kablem standardowym, a kablem do zastosowań na zewnątrz

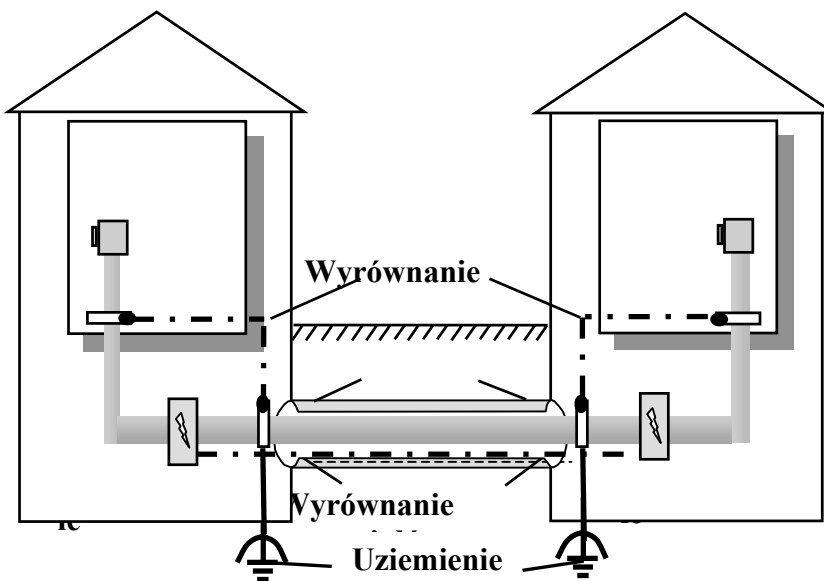
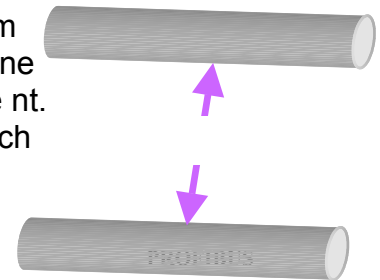
Układanie kabli w ziemi

Kable do zastosowań w ziemi muszą mieć odpowiednie, bardzo odporne wykonanie. Z tego powodu należy stosować w ziemi tylko takie kable PROFIBUS, które posiadają odpowiednie certyfikaty.

Dodatkowo zaleca się następujące wskazówki przy układaniu kabli w ziemi:

- Należy zapewnić minimalną odległość wynoszącą 30 cm do kabli zasilających o napięciu 1000V, niektóre wytyczne wymagają większej odległości. Szczegółowe informacje nt. można znaleźć w normie EN 50174-3:2003. Dla wysokich napięć, prosimy uwzględnić odpowiednie standardy i regulacje.

Rys.: Kable PROFIBUS prowadzone poza budynkami

Organizacja Profibus PNO Polska
Dariusz Germanek
www.profibus.org.pl
poland@profibus.com

Opracowano na bazie podręcznika
"PROFIBUS Zalecenia odnośnie montażu i okablowania instalacji sieciowych"
Wersja polska